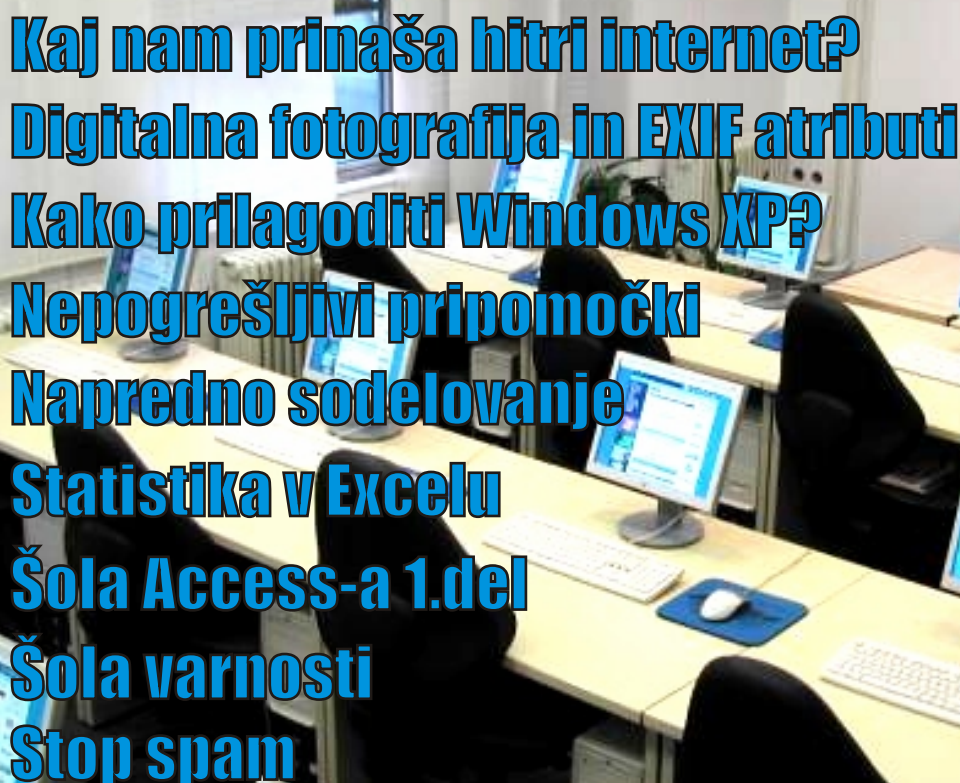

KOMPAS Xnet - TU SMO, DA VAM POMAGAMO

Microsoft **Microsoft**
CERTIFIED **CERTIFIED**

Partner

Technical Education
Center

Kaj nam prinaša hitri internet?
Digitalna fotografija in EXIF atributi
Kako prilagoditi Windows XP?
Nepogrešljivi pripomočki
Napredno sodelovanje
Statistika v Excelu
Šola Access-a 1.del
Šola varnosti
Stop spam

priloga: koledar tečajev in CTEC tečajev

tečaji | CTEC tečaji | izpitni center | razvoj | vzdrževanje | prodaja

Dragi prijatelji!

Spoštovani!

Zima si je že dodobra obrusila zobe in pred nami so toplejši in prijaznejši dnevi. Vsa narava se bo počasi prebudila iz zimskega spanca in vse se bo začelo znova.

Najbrž je podobno tudi v vašem podjetju: malo zatišja med prazniki, zdaj bo pa potrebno zavihati rokave in spomladi opraviti mnogo stvari, da si bomo lahko privoščili letni odlih.

V našem šolskem centru skrbno sledimo razvoju sodobnih tehnologij in potrebam, ki jih imate vi, naše cenjene stranke. Skladno s tem prilagajamo program izobraževanja, v katerem lahko izberete vse tiste teme, ki so za vaše delo nujno potrebne.

V letošnjem programu osrednjo pozornost namenjamo varnosti, ki se bo vse bolj pisala z veliko začetnico. S tem namenom smo, že konec lanskega leta, pripravili poseben program, ki smo ga poimenovali z delovnim naslovom »**Šola varnosti**«. Nekaj o tem programu boste našli na naslednjih straneh, podrobnosti pa so objavljene na naši spletni strani.

Veliko bomo govorili tudi o **Share Point Portal Serverju 2003**, ki bo očitno postal izjemno pomemben produkt v večini delovnih okolij. Kar pa je tudi razumljivo, saj skupaj z **MS Office 2003** nudi uporabnikom široke možnosti dela v skupinah in skupne rabe dokumentov, nadzora nad dokumenti. Odlično orodje za **ISO podporo**, kar lahko povemo iz lastnih izkušenj.

Za programerje pa bo še vedno v ospredju prehod na **Visual Studio.Net**. Na tem področju imate v našem programu bogato izbiro MOC tečajev in odličnega predavatelja.

Ne spreglejte osrednjega dogodka te pomladi, ki bo tudi letos v Portororžu.

Microsoftova NT konferenca 2004 **»10. – 13. maj 2004«**

Na konferenci se boste lahko udeležili tudi predavanj in delavnic, ki jih bodo izvajali najboljši in najbolj izkušeni predavatelji iz našega izobraževalnega centra: **Dušan, Gregor in Peter**.

Še vedno pa se lahko na nas obrnete z zahtevo za pomoč pri sistemski administraciji ali razvoju aplikacij, uporabi uporabniških orodij, če potrebujete prenovno spletnih strani ali če si želite svoje izdelke ponuditi v lastni spletni trgovini. Pokličite nas za neobvezno predstavitev in morda se boste odločili, da vam pripravimo celo ponudbo.

Z veseljem vas obveščamo, da smo prisluhnili vašim težavam s parkiranjem v času tečaja in vam zagotovili brezplačno parkiranje v garažni hiši Trdinova.

Veselimo se že sodelovanja z vami!

Branka Slinkar
direktorica

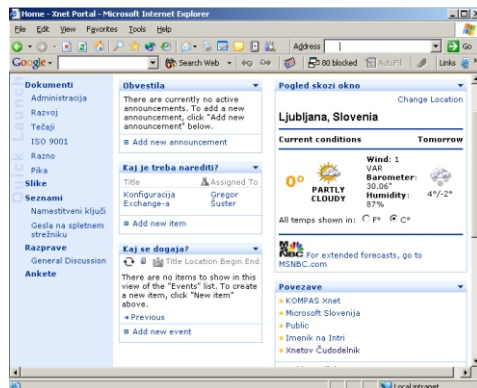
Napredno sodelovanje

Uporaba Windows Sharepoint Services

Časi, ko smo zato, da smo z neko osebo delili dokumente in ostale digitalne oblike lastnine, odprli mapo v skupni rabi in ji nastavili ustrezne pravice, bodo počasi stvar zgodovine. Stara navada je sicer res železna srajca, vendar pa nam produkti na področju sodelovanja in izmenjave informacij prinašajo toliko novega, da se nam enostavno splača potruditi in poskusiti vsaj kakšnega od njih. Najenostavnejši in praktično najmanjši korak, ki ga lahko naredimo v tej smeri je spoznavanje z Windows Sharepoint Services (WSS).

WSS je dodatek k Windows Server 2003 produktu, kar pomeni, da za samo implementacijo ne potrebujete nič drugega kot licenco za omenjeni strežnik. Sam dodatek je zastoj in ga lahko kadarkoli prenesete z medmrežja. Če trenutno nimate prostega računalnika, na katerega bi namestili Windows Server 2003, se še vedno lahko zanesete na enega izmed produktov, s katerim postavimo navidezni računalnik (VMWare, Virtual PC). Windows Sharepoint Services preverjeno delujejo tudi v takšnih, navideznih okoljih. Za spoznavanje z novimi tehnologijami bo to čisto dovolj.

Vsi tisti, ki mislite, da boste za uporabo novega produkta najprej morali prebrati kakšno debelo knjigo, ste se zmotili. Za začetek boste z raziskovanjem novega produkta preko Internet Explorerja z malce raziskovalske žilice zlahka odkrivali novosti WSS. Za začetek boste verjetno naredili prvo spletno stran, izbrali ustrezno predlogo, ki nam bo začetno stran že napolnila z določenimi gradniki in naše raziskovanje se lahko začne. Osnovni gradniki spletnih strani v WSS so tako imenovani Web parts, komponente kot so npr. koledar, opravila, adresar, povezave, diskusije, ankete. Delo s

temi komponentami je enostavno: izberemo komponento iz seznama, jo odvedemo na spletno stran, nastavimo lastnosti, če jih želimo in jo pričnemo uporabljati.

Sicer pa nam nobena izmed teh komponent ne nadomesti mape v skupni rabi, ki sem jo omenjal na začetku članka. Vendar brez bojazni, WSS so resnično namenjeni izmenjavi informacij in s pomočjo dokumentnih knjižnic (Document libraries) boste dobili to, kar sem vam obljubljal v uvodu članka. Dokumentne knjižnice nam poleg prostora za shranjevanje dokumentov omogočajo tudi nadzor nad dokumenti v smislu check-in/check-out možnosti, shranjevanje različic (če to opcijo vklopimo), različne poglede in še mnogo drugega. WSS v povezavi z dokumentnimi knjižnicami nudi toliko možnosti, da lahko to izkoristimo tudi za zelo pregleden način shranjevanja dokumentov za standard ISO.

Tudi za ustrezno varnost je poskrbljeno. V začetni fazi lahko uporabnike dodelimo v eno izmed pripravljenih skupin, ki lahko samo berejo, berejo in dodajajo članke, lahko

spreminjajo
izgled spletne
strani ali pa jih
dodamo v
skupino

administratorjev. Seveda lahko pravice nad uporabniki tudi bistveno bolj natančno nastavimo.

WSS je eden izmed novejših produktov, ki se jih nedvomno splača preiskusiti. Če vas bo navdušil in ga boste želeli še razširiti v podjetju, potem bo produkt Office SharePoint Portal Server 2003 prava stvar za vas. Vso znanje, ki ste ga dobili s spoznavanjem WSS

boste lahko uporabili, samo malo ga boste morali še nadgraditi, pa bo.

Če pa imate v službi preveč dela, da bi se ukvarjali še z novimi produkti in bi vam bilo boljše, da delovno okolje pripravimo mi, ter da vam produkt tudi na kartko predstavimo, potem so naši Petkovi seminarji kot nalašč za to. Vse informacije o tem dobite na <http://www.kompas-xnet.si/tecaji/petkovhitri.asp>. Se vidimo...

Gregor Šuster

MCP, MCSA, MCP+I, MCSE, MCT

Gregor.suster@kompas-xnet.si

Enodnevni seminar v organizaciji Microsoft Slovenija: SharePoint Portal Server 2003
in Windows SharePoint Services - pregled. **Termin: 31.3.2004**

2012: Designing, Planning, Implementing, and Managing a Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 Infrastructure.

NOVO !!

Tečaj traja 5 dni: 22. - 26.3.2004 in 24. - 28.5. 2004

Za zaključene skupine vam po dogovoru izvedemo naslednje tečaje:

- Excel za poslovne analize
- Excel za obdelavo podatkov
- Windows NT administracija
- Windows 2000 Active Directory
- Windows 2000 administracija
- Visual InterDev in ASP - začetni
- Visual InterDev in ASP - nadaljevalni
- Visual InterDev in ASP - napredna uporaba
- Visual interDev - spletno razvojno okolje
- SQL Server in Visual Basic 6.0
- SQL Server administracija za razvijalce
- Zaščita lokalnega omrežja
- Tehnologija lokalnih računalniških omrežij

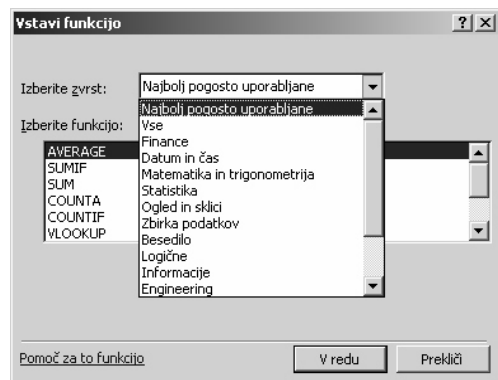
- **09.3.2004** Nova Gorica
- **10.3.2004** Celje
- **11.3.2004** Maribor
- **12.3.2004** Ljubljana
- **16.3.2004** Novo Mesto

Teme o katerih boste slišali veliko koristnih informacij: MS SBS 2003, MS Office 2003, varnost. Na našem informacijskem pultu vas bomo z veseljem pričakali in vam skušali odgovoriti na vaša vprašanja v zvezi z izobraževanjem in drugimi dilemami v zvezi z informatiko. Vljudno vabljeni!

Statistika v Excelu

Kdor dela s programom Microsoft Excel, ga pozna kot močno in uporabniku prijazno orodje za obdelavo podatkov. Z Excelom lahko hitro in enostavno podatke preračunate, poljubno oblikujete in nenazadnje tudi prikažete s pomočjo grafikonov.

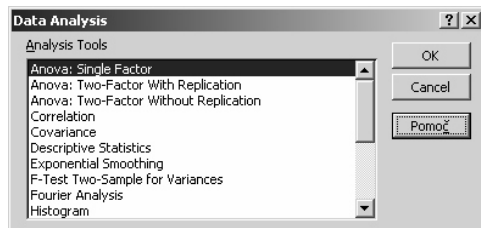
Za potrebe izračunov je v Excelu vgrajenih veliko število funkcij, ki so vam na voljo. Za lažje iskanje so funkcije zbrane po vrsteh, od

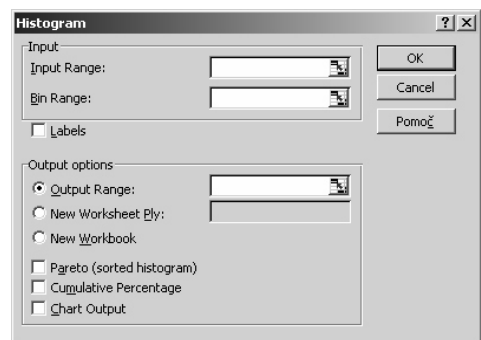
finančnih, matematičnih, statističnih, do logičnih itd.

V tem članku se bom omejil zgolj na vrst statističnih funkcij, za katere velja v Excelu majhna posebnost. Med vgrajenimi boste našli večino potrebnih funkcij za izračune posameznih koeficientov. Tu boste zelo enostavno izračunali aritmetično sredino,

varianco ali standardni odklon, verjetnost in še cel kup drugih. Za osnovne izračune je tak način dela v Excelu dovolj, za bolj resno delo in podrobnejšo statistično analizo pa je na voljo dodatek z imenom »Orodja za analizo«. Ta dodatek morate na začetku namestiti, kar pa je zelo enostaven postopek. Najdete ga v meniju *Orodja/Dodatki...* Po namestitvi tega

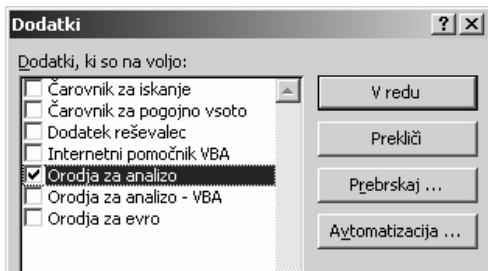
dodatka, se vam v meniju Orodja pojavi dodatna izbira z imenom *Analiza podatkov...* Ta dodatek je namenjen predvsem zapletenim statističnim ali inženirskim analizam, ki vrnejo rezultate v obliki izhodnih tabel, včasih pa tudi grafikonov. Pomembno je tudi, da so vaši

podatki primerni in pripravljeni za tako vrsto analize.

Ko želite izvesti analizo, enostavno izberete ustrezno orodje in nato v podokno vpišete ali izberete ustrezne parametre.

Za primer izračuna histograma vnesete sklic na obseg podatkov (Input Range), potrditev,

če podatki v prvi vrstici ali stolpcu vsebujejo oznako (Label) in mesto, kjer naj se rezultati izpišejo (Output Range). Nekatere možnosti so poljubne ali pa vplivajo na način izračuna izbranega orodja. Vsekakor vam priporočam, da si preberete tudi pomoč, kjer boste izvedeli več o tem, za kaj so orodja namenjena. Tam boste našli tudi podroben

opis o posameznih možnostih, ki so na voljo pri njih. Pa veliko uspehov z Excelom vam želim.

Peter Kobe
Microsoft Office Specialist Expert
peter.kobe@kompas-xnet.si

Triki in nasveti

KOPIRANJE FORMUL

Postopkov oziroma možnosti za kopiranje formul je kar nekaj. Oglejmo si se dve – morda manj znani.

Postopek:

Označimo celoten blok, napišemo ustrezno formulo v celico in namesto tipke Enter, pritisnemo tipki **Ctrl Enter**. Formula se takoj pojavi v celotnem bloku. Napišemo formulo ter dvakrat hitro kliknemo na črnem kvadratu v spodnjem desnem kotu celice. Formula se skopira v območje, za katerega Excel meni, da želimo imeti formulo.

PREMIKANJE MED RAZLIČNIMI ZVEZKI IN DATOTEKAMI

Če imamo več listov v preglednici, potem se lahko premikamo med njimi s tipkama **Ctrl PgUp** ali **Ctrl PgDn**.

Med različnimi preglednicami (datotekami) se lahko hitro premikamo s tipkama **Ctrl Tab**. Običajna (daljša pot) je preko menija Okno (Window).

ISKANJE

V Excelu imamo na voljo ukaz **UREJANJE / NAJDI**, ki ga uporabljamo za iskanje podatkov, posameznih besed v celicah in funkcij.

Po izbiri ukaza se odpre pogovorno okno z imenom Najdi. V oknu v vrstico Najdi zapišemo iskani niz podatkov, ki ga poiščemo s pritiskom na gumb Naslednji. Če ta gumb izberemo večkrat, nam kazalček skače od podatka do podatka po tabeli.

SVETOVANJA IN REŠITVE S PODROČJA RAČUNALNIŠKE IZMENJAVE PODATKOV RIP/EDIFACT

VISIT

Združujemo nezdružljivo

www.visit.si
info@visit.si

Kaj nam prinaša hitri internet?

Pri nas sta najbolj priljubljena načina za hitri dostop do interneta kabljski in ADSL dostop. Za razliko od klicnega dostopa, ki zmore hitrosti do 64 kbit/s (oziroma 128 kbit pri uporabi dveh linij pri ISDN-ju), ponujata kabljski in ADSL priključek hitrosti od 128 do 1024 (kabljski) oziroma 1024 do 8192 kbit/s (ADSL). Če ste bili pri klicnem dostopu do interneta navajeni daljšega čakanja, da se vam je odprla internetna stran, potem pri hitrem dostopu to čakanje odpade, odprejo pa se še številne druge možnosti uporabe interneta.

Hitri internet pri nas je časovno neomejen, kar pomeni, da naši stroški z internetom niso povezani s tem, koliko časa smo brskali, temveč so vsak mesec enaki. Nekateri ponudniki kabljskega interneta sicer ponujajo naročniške pakete, kjer ste omejeni na količino prenesenih podatkov, a je taka ponudba redkost.

Verjetno je največja prednost hitrega interneta možnost ogleda večpredstavnostnih vsebin. Preko interneta lahko tako poslušate radio, si ogledate posnetke oddaj ali glasbene video spote. Na naslovu www.rtvsl.si si lahko ogledate vse oddaje domače produkcije RTV Slovenija (npr. Dnevnik, posnetek prireditve EMA 2004 ali pa celo film Varuh meje). Preko interneta pa si lahko gledate tudi Teve Piko (www.tevepika.net). Tuje glasbene video spote si lahko ogledate na www.launch.com, radio pa lahko poslušate na www.rtvsl.si, www.radio-kranj.si, glasba.siol.net,...

Uporabniki, ki bi preko interneta radi dostopali do domačega računalnika, lahko uporabite orodje Oddaljeno namizje, ki je del Windows XP (Remote Desktop). Na ta način lahko delate na domačem računalniku prav vse – kot bi bili doma. Za uporabo te storitve mora imeti domači računalnik statičen IP in

naložen operacijski sistem Windows XP. Računalnik, s katerega dostopate do domačega računalnika, mora imeti naloženo orodje za oddaljen dostop (Remote Desktop Connection Software), naložene pa mora imeti Windows 95 ali novejšo različico.

Nenazadnje pa hitri internet omogoča hiter prenos datotek z interneta, kakovostnejšo uporabo P2P programov za izmenjavo datotek, video konference in še mnogo drugega. Ker se informacijska tehnologija hitro razvija, je v prihodnje pričakovati nove in boljše storitve.

Vendar pa je hitri internet prinesel uporabnikom tudi nekaj težav. Zaradi hitrega pretoka podatkov se je močno povečala tudi hitrost širjenja računalniških virusov in drugih nepridipravov. Zato je potrebno računalnik ustrezno zaščititi, pri nalaganju programov in predvsem odpiranju priponk pri branju e-pošte pa je treba biti previden.

Jure Vizjak
Jure.vizjak@kompas-xnet.si

Šola varnosti

Odpiranje sistemov in poslovnih aplikacij v svetovni splet predstavlja veliko konkurenčno prednost za podjetja, hkrati pa bistveno večje tveganje za varnost informacijskih sistemov.

Iz obsežnega programa najrazličnejših tečajev, smo v poseben program izbrali samo tiste, ki vas seznanijo z reševanjem problema varnosti strežnikov, omrežja in aplikacij.

MOC #2810 – Fundamentals of Network Security

Štiridnevni tečaj je namenjen vsem, ki nameravajo pridobiti znanja o tem, kako vzdrževati in ohranjati nivo varnosti v organizaciji. Na tečaju je obdelanih precej zanimivih tem, med drugimi so kakšni so najbolj pogosti načini vdorov v omrežja, kakšne so posledice in kako zaznamo vdor, kako s kriptografijo povečamo zaščito informacij, kako zaščitimo posamezne vrste strežnikov glede na njihov namen (Web strežnik, aplikacijski strežnik),... Poleg osnovnih znanj o varnosti omrežij je tečaj tudi priprava na CompTIA Security+ izpit.

Termin: 1. – 4. marec 2004

MOC #2821- Designing and Managing a Windows Public Key Infrastructure

Ta štiridnevni tečaj je namenjen podajanju potrebnih znanj za načrtovanje, nameščanje in upravljanje strukture javnih ključev (PKI) kot tudi za podporo aplikacij, ki potrebujejo distribuiran sistem varovanja. Tečajniki si pridobijo praktične izkušnje z implementacijo PKI omogočenih aplikacij in storitev, kot npr. MS Internet Explorer, Microsoft Exchange Server, Microsoft Internet Information Server, Microsoft Outlook.

Termin: 16. – 19. marec 2004

MOC #2830 – Designing Security for Microsoft Networks

Tridnevni tečaj tečajniku predstavi praktično vsa področja znanj, ki so potrebna za učinkovito postavitve varne omrežne infrastrukture. Na tečaju se seznanimo z različnimi dejavniki, ki ogrožajo varnost omrežja, orodji in pristopi, ki nam pomagajo analizirati stanje ter z načini za povečanje in ohranjanje stopnje varnosti v omrežju. Primeri iz realnega življenja, vključeni v tečaj, pa nam pomagajo pri pravih odločitvah v kritičnih situacijah. Dobro poznavanje Windows 2000 strežnika in omrežij je za tečajnika ključnega pomena, sam tečaj pa je odlična priprava na Microsoftove izpite s področja varnosti.

Termin: 10. – 12. marec 2004

MOC #2805: Security Seminar for Developers

Ta enodnevni seminar predstavi razvijalcem osnove varnosti v štirih delih:

- Pregled varnostnih tehnologij
- Pisanje varne kode
- Varnost v .NET Frameworku
- Razvoj varnih aplikacij s pomočjo sistema Windows Server (Windows Server 2003, SQL server 2000, ISA server).

Termin: 9. marec 2004

MOC #2300: Developing Security-Enhanced Web Applications

Trodnevni tečaj je namenjen predvsem tistim, ki imajo opravka s spletnimi aplikacijami. V okviru tečaja bodo tečajniki spoznali kako prepoznati varnostno šibke točke in kako se odločati med funkcionalnostjo in performansami ko izbirajo ustrezne varnostne mehanizme za spletne aplikacije

Termin: 28. - 30. April

MOC #2350 Developing and Deploying Secure Microsoft .NET Framework Applications

Izkušeni razvijalci si na tem tridnevnem tečaju pridobijo praktične izkušnje z razvojem in nameščanjem varnih Microsoft .NET odjemalskih (client) aplikacij. Na tečaju boste seznanjeni z osnovami varnosti, kaj je potrebno upoštevati že pri načrtovanju programskih rešitev, vključno s tehnikami modeliranja in kodiranja, ki povečujejo varnost. Tečaj je zasnovan tako, da lahko pri praktičnih vajah uporabljate C# ali VB.NET.

Termin: 10. – 12. Marec 2004

**ZA PODROBNEJŠE INFORMACIJE NAS PROSIMO POKLIČITE NA TEL.:
01/ 2344 394 ALI 4399 490**

Seznam vseh tečajev in terminov najdete na naši spletni strani

<http://www.kompas-xnet.si/ctec/koledar.asp>

Vljudno vabljeni!

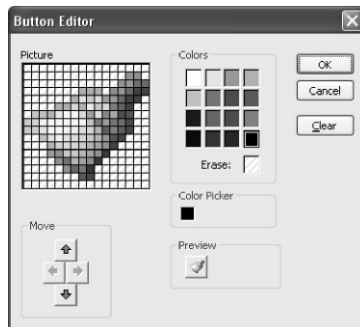
Office

PREOBLIKOVANJE SLIKE NA GUMBIH

Izgled gumbov v orodnih vrsticah je poljuben in ga lahko spreminjamo.

Če želimo sliko poljubnega gumba popestriti ali celo spremeniti izberemo ukaz *Orodja/Po meri*, kliknemo na gumbu z desnim gumbom miške in izberemo ukaz *Uredi podobo gumba*. Gumb poljubno spremenimo in okna zapremo z ukazom *V redu* in *Zapri*.

Do originalne podobe gumba pridemo z ukazom *Orodja/Po meri*, kliknemo na gumbu z desnim gumbom miške in izberemo ukaz *Ponastavi podobo gumba*.

Kako si na preprost način prilagoditi Windows XP

Prva stvar, ki jo lahko po namestitvi novega operacijskega sistema Windows XP opazite, je povsem spremenjena vizualna podoba. Za nekatere je to lahko zelo zanimivo, za druge moteče – oboji pa imajo skoraj gotovo nekaj skupnega – zagotovo so našli kako stvar, ki bi si jo radi spremenili, a je pač zaradi pomanjkanja znanja ne morejo. V tem prispevku vam bom poskušal malo olajšati muke, saj bom na kratko predstavil nekaj trikov, s katerimi si lahko spremenite vizualno podobo XP operacijskega sistema.

Prva taka stvar so teme – če vam je všeč stara podoba Windows OS, si jo lahko brez problema nastavite, če na namizju (Desktop) z desnim klikom priključite priročni meni in izberete *Lastnosti* (*Properties*), nato pa pod *Teme* (*Theme*) izberete željeno temo. Privzeto imate na voljo dve standardni temi – staro – klasično in novo – XP. Da pa tu ne bi bili kakorkoli omejeni, se lahko podate na stran <http://www.themexp.org/>, nato pa na levi strani odprtega okna izberete Visual Styles, ki vas popelje na stran z zadnjimi temami. Njihova namestitve je dokaj enostavna, če pa se vam bo kjerkoli zalomilo, lahko na tej isti strani preberete navodila, ki vam bodo zagotovo pomagala do uspeha. Različne druge teme lahko najdete še na: <http://www.themeworld.com> in <http://www.topthemes.com>.

Tudi z menijem *Start* se lahko poigrate, v primeru, da vam njegova nova podoba ni ravno po godu. To storite tako, da na orodni vrstici nad uro s pomočjo desnega klika priključite spustni meni, izberete *Lastnosti* (*Properties*) in kliknete na jeziček *Meni Start* (*Start Menu*). Na voljo sta vam dve obliki – nova in klasična, s pomočjo enega klika in potrditve (klik na *V redu* oz. *OK*) pa ju lahko preprosto zamenjate.

Bi želeli imeti na namizju bližnjico, s pomočjo

katere bi lahko s preprostim dvoklikom ugasnili računalnik, ali pa ga ponovno zagnali? Nič lažjega. Vse kar morate narediti je, da na namizju z desnim klikom priključite spustni meni in pod *Nov* (*New*) izberete *Bližnjica* (*Shortcut*). Odpre se vam novo okno, v katerega morate vpisati shutdown – po dvokliku na ikono se vam bo računalnik ugasnil. Če pa bi želeli narediti bližnjico za ponovni zagon računalnika, pa napišite **shutdown -r**. Za ime bližnjice si lahko izberete karkoli želite – je povsem poljubno. Na namizju se vam sedaj pojavi nova ikona z željenim imenom. Če vam privzeta ikona ni všeč, jo lahko za poljubno ikono zamenjate z desnim klikom nanjo in izberete *Lastnosti* (*Properties*), kjer pod jezičkom *Bližnjica* (*Shortcut*) najdete gumb *Zamenjaj ikono* (*Change Icon*). Ob kliku nanj se vam bo najprej pojavilo opozorilo, ko pa ga boste potrdili, pa se vam bo odprlo okno s sistemskimi ikonami izmed katerih lahko izberete katerokoli želite.

Stikala, ki jih lahko uporabite ob ukazu shutdown:

- r Ponovni zagon računalnika.
- l Odjavi trenutnega uporabnika.
- t nn Določi čas, preden se ukaz izvede (v sekundah).
- c "tekst" Nam izpiše vse, kar smo dali v narekovaje (so obvezni).
- f Prisili katerikoli program, da se le ta ugasne.

Jožko Markič
joze.markic@kompas-xnet.si

Digitalna fotografija in EXIF atributi

Verjetno ste si že kdaj ogledali kakšno knjigo namenjeno učenju fotografije. Skoraj vsaka je bila opremljena s podatki kje in kdaj je bila posneta, poleg tega pa še odprtost zaslonek, čas osvetlitve in podobno. Vendar teh stvari ročno večinoma nismo beležili. S prihodom digitalne fotografije pa so se stvari spremenile. Digitalni fotoaparati »ve« pod kakšnimi pogoji je bila fotografija posneta,

pomočjo že narejenega programa. Dober je npr. Exifer:

Kaj pa če želimo EXIF attribute uporabiti v lastni aplikaciji? Npr. Gradimo spletni fotoalbum, kamor naložimo fotografije, potem pa lahko uporabnik izbira katera polja bodo prikazana.

Za zgled pa bomo vzeli enostavnejši primer.

torej je potrebno te informacije zapisati skupaj s fotografijo. To omogoča standard EXIF (Exchangeable image file format for Digital Still Cameras – <http://www.exif.org/>).

V principu se EXIF atributi zapišejo v glavo fotografije, tako da so fotografije normalno berljive s starejšimi programi. Kaj pa če želimo pogledati in dopolniti informacije, ki so shranjene v EXIF? Najlažje je seveda s

V Visual Studiu .NET ustvarimo projekt za novo windows forms aplikacijo. Na formo dodamo sličico (PictureBox) in besedilno polje (TextBox) kamor bomo izpisovali izbrane informacije.

Pa pogledjmo kaj lahko napravimo s tem. V dokumentaciji preberemo, da ima objekt tipa »Image« (kar naša sličica vstavljena v PictureBox vsekakor je) na voljo metode:

```
Public Function GetPropertyItem(ByVal propid As Integer) As PropertyItem
Public Sub SetPropertyItem(ByVal propitem As PropertyItem)
Public Sub RemovePropertyItem(ByVal propid As Integer)
```

Vidimo, da nam je s pomočjo omenjenih metod omogočeno delo z EXIF atributi. Razred »PropertyItem« vsebuje med drugim naslednje lastnosti:

- Id
- Len
- Type
- Value

Očitno je, da do lastnosti dostopamo preko ustreznih ID vrednosti, ki jih najdemo opisane na MSDN strani (polni link najdete na dnu). Vrednost je vrnjena preko lastnosti Value, kot polje bajtov (byte array), ki ga moramo glede na podatkovni tip (Type) ustrezno pretvoriti.

EXIF pozna 9 različnih tipov podatkov, ki so opisani v standardu.

Za naš programček potrebujemo samo lastnosti za datum originalnega posnetka in dodatni opis. V omenjeni dokumentaciji najdemo, da sta potrebna ID:

- PropertyTagExifDTOrig = 0x9003
- PropertyTagImageDescription = 0x010E

Vse kar moramo vedeti je še podatkovni tip vrnjene vrednosti. Za obe lastnosti v našem primeru je le ta 2 (ASCII). V tem primeru moramo poskrbeti za ustrezno konverzijo.

Koda:

```
Const PropertyTagExifDTOrig As Integer = &H9003& 'Datum posnetka
Const PropertyTagImageDescription As Integer = &H010E& 'Opis
Private Sub GetEXIFdata()
    Dim objProp, objProp2 As System.Drawing.Imaging.PropertyItem
    TextBox1.Text = "Datum posnetka: "
```

```

Try
    objProp = PictureBox1.Image.GetPropertyItem(PropertyTagExifDTOrig)
    TextBox1.Text &= System.Text.Encoding.ASCII.GetString(objProp.Value)
Catch
End Try

TextBox1.Text &= ControlChars.CrLf & "Opis:"
Try
    objProp2 = _
        PictureBox1.Image.GetPropertyItem(PropertyTagImageDescription)
    TextBox1.Text &= System.Text.Encoding.ASCII.GetString(objProp2.Value)
Catch
End Try
End Sub

```

Seveda pa je ta pristop primeren za enostavnejše stvari. Za kompleksnejše delo s sličicami, nam je na srečo že na voljo knjižnica, ki nam to delo precej poenostavi.

Toplo priporočam ogled »Photo Properties Library« na strani <http://www.gotdotnet.com/>.

Zanimive povezave:

- <http://www.exif.org/>
- <http://msdn.microsoft.com/library/default.asp?url=/library/en-us/gdicpp/GDIPlus/GDIPlusreference/constants/imagepropertytagconstants/propertyitemdescriptions.asp>
- <http://www.gotdotnet.com/Community/UserSamples/Details.aspx?SampleGuid=d62f259c-a5be-4d1e-9f13-708778e2b46f>

Dušan Zupančič
MCP, MCSE, MCAD.NET, MCT
dusan.zupancic@kompas-xnet.si

Integrirana tečaja za prehod na .NET Framework

3100: Migrating from C to C#NET Termin: 8. - 12. in 22. - 26. marec

3200: Migrating from VB to Visual Basic.NET Termin: 1. - 5. in 22. - 26. marec

www.kompas-xnet.si

• koledar tečajev	• PiKA OnLine
• opisi tečajev	• naše storitve
• v zadnjem hipu	• presenečenja!
• prijavnica	• podatki o podjetju

Nepogrešljivi pripomočki

(uporabni programi brez katerih skoraj ne gre)

Cyberkit

(www.cyberkit.net)

Cyberkit sicer ni pripomoček, ki bi bil neobhodno potreben na računalniku, saj imamo za opravila, ki jih z njim opravljamo tudi ukaz v ukazni vrstici, ki je del samega operacijskega sistema. Če pa želite z ukazi Ping, NSLookup, Traceroot, Finger, PortScanner,.. upravljati iz grafičnega vmesnika in poleg osnovnih informacij izvedeti še kaj več, se to orodje splača preizkusiti. Po novem ima vgrajen tudi ukaz MailChecker, ki vam pregleda poštni predal, vam pokaže maile v njem preden jih prenesete na vaš računalnik...

SpaceMonger

(<http://www.werkema.com/software/spacemonger.html>)

Če želite ugotoviti, kje ste »zgubili« nekaj Gb prostora na disku, potem je ta freeware prava stvar za vas. Vaš disk vam prikaže kot kopico pravokotnikov, ki so veliki sorazmerno v velikostjo datotek in map, ki jih predstavljajo. Čista desetka! :-)

TreeSize

(<http://www.jam-software.com/freeware/index.shtml>)

Podobno kot program Spacemonger, s to razliko, da tukaj natančno vidimo, koliko Gb, Mb,... zavzema posamezna mapa na disku. Prednost tega programa pred Spacemongerjem je v tem, da lahko podatke tudi sprintamo.

Lupas Rename

(<http://rename.lupasfreeware.org>)

Nepogrešljiv freeware, ki nam služi kot močno

orodje za preimenovanje gore datotek. Če morate datotekam v imenu ali končnici besedilo dodati, ga odvzeti, jih oštevilčiti, jih poimenovati samo z malimi črkami, dodati niz znakov na sredini imena ipd., potem je to orodje za vas. Skoraj nepogrešljivo za lastnike digitalnih fotoaparátov, ki objavljajo svoje slike na spletu in jih pred objavo tudi preimenujejo.

Ethereal

(<http://www.ethereal.com>)

Ko vas zanima, kakšni so podatki, ki jih v svet pošilja vaša mrežna kartica, potem lahko poleg orodja Network monitor, ki pride v paketu z Windows operacijskim sistemom, uporabite tudi to aplikacijo.

Metapad

(<http://www.liquidninja.com/metapad>)

Bitveno boljši od Notepad, z ogromno dodatnimi funkcijami. Seveda je program freeware, sam pa sem si ga nastavil tudi kot privzeto aplikacijo za odpiranje raznoraznih tekstovnih dokumentov.

Mmc.exe

Je del operacijskega sistema in nepogrešljivo orodje pri administraciji sistemov, ki so osnovani na Windows okolju. Možnost ustvarjati nove, prilagojene konzole bistveno olajša delo administratorja, saj lahko na ta način hitreje opravimo vsa tista dnevna opravila, zaradi katerih bi morali po »normalni« poti odpirati več različnih aplikacij na različnih računalnikih. Moj najbolj priljubljeni snap-in je Remote Desktops. :-)

Gregor Šuster
Gregor.Suster@kompas-xnet.si

Šola Microsoft Access-a

1.del

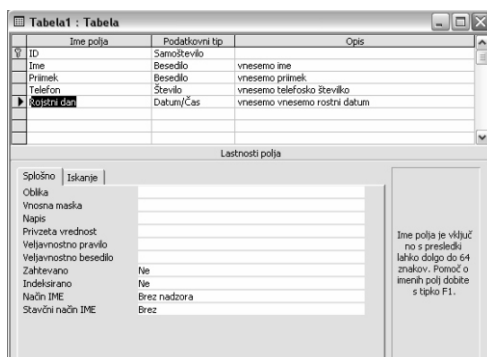
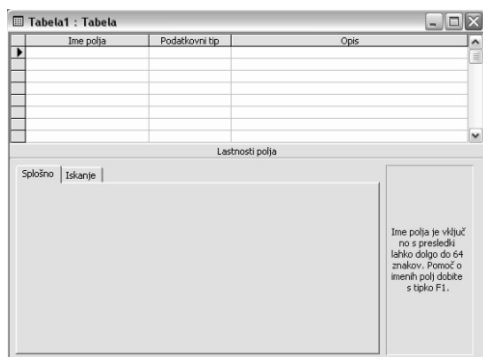
Podatkovne baze so vedno bolj pogost pojem v našem življenju. Že samo ime pove, da gre za večjo količino podatkov v nekem dokumentu. Taka baza je zamudna za iskanje, če je napisana na listih papirja. Predstavljajmo si na primer telefonski imenik; debela knjiga, od katere nas odvrača že pogled, poleg tega pa smo s kriteriji iskanja zelo omejeni, saj lahko iščemo telefonske številke le, če poznamo polno ime tistega čigar številko iščemo. V primeru, da je taka baza računalniško obdelana, je iskanje veliko lažje. Sami vpišemo željen kriterij, iskanje pa namesto nas opravi računalnik, kar nam prihrani veliko dragocenega časa, ki nam ga v današnjih časih vedno primanjkuje. Prav zato smo se na Xnetu odločili, da vam predstavimo program Microsoft Access. Program s katerim si lahko sami naredimo bazo podatkov. Kreiramo lahko preproste baze kot na primer zbirka zgoščenk, ki jih imamo doma, ali pa bolj kompleksne in zapletene baze, ki se uporabljajo v večjih ali manjših podjetjih, na internetu in podobno. Ker je program preobsežen, da bi lahko vse lastnosti opisal v enem članku, se bom v tej številki omejil na kreiranje tabel, ki so temelj vsake podatkovne baze.

Ob zagonu programa se nam odpre prazno Accessovo okno. Ko izberemo novo prazno podatkovno bazo, jo moramo najprej shraniti. Nato iz podatkovnega okna izberemo tip predmeta, ki ga hočemo ustvariti.

Kliknemo na *Tabele* in izberemo *Ustvari tabelo* v pogledu načrta. (Tabela je množica podatkov o določeni temi, kot so izdelki ali dobavitelji. Uporabljanje ločenih tabel za vsako temo pomeni, da te podatke shranite samo enkrat, nato pa jih povežete med seboj. Rezultat tega je bolj učinkovita zbirka podatkov in manj napak pri vnašanju podatkov.)

V ime polja vpišemo katere podatke bomo vpisovali v polje, npr.: Ime, naslednje polje Priimek itd. vsakemu polju moramo določiti tudi podatkovni tip, ki je odvisen od tega, kaj bomo vnašali v polje; tekst, števila, datum, ... vsakemu polju pa lahko dodamo še dodaten opis za lažje razumevanje tabele.

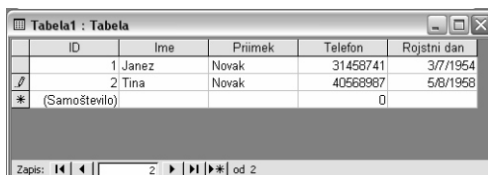
Primer preproste tabele v načrtovalnem pogledu:

Ko hočemo shraniti tabelo nas program vpraša ali naj samodejno ustvari primarni ključ, kliknemo Da. Lahko ga določimo tudi sami, tako da izberemo katero polje naj bo primarni ključ in nato v meniju *Urejanje* izberemo *Primarni ključ*. (Primarni ključ mora vsebovati vsaka tabela, saj le-ta določa enoličnost zapisa, le tako lahko program razlikuje zapise in jih ne pomeša med seboj)

Sedaj preklapimo pogled; *Pogled/Pogled* podatkovnega lista ali s klikom na ustrezeni gumbek v orodni vrstici.

Prikaže se nam tabela v katero lahko vnašamo podatke:

ID	Ime	Priimek	Telefon	Rojstni dan
1	Janez	Novak	31458741	3/7/1954
2	Tina	Novak	40568987	5/8/1958
(Samoštevilo)			0	

To je najosnovnejša izdelava preproste tabele. Z malo domišljije in volje lahko ustvarite več tabel, ki jih nato med seboj povežete v bazo. O povezovanju bomo govorili v naslednji številki, prav tako pa se bomo naučili narediti obrazec za vnos novih podatkov.

Če pa ste že sedaj zelo neučakani, naj vas ne bo strah uporabiti pomoči programa, saj je v njej opisan sleherni postopek dela z Microsoft Accessom, lahko pa se pri nas prijavite na tečaj.

Toliko za danes pa lep pozdrav do naslednjic

Uroš Žunič

uros.zunic@kompas-xnet.si

Linux delavnice

NOVO !!

Za napredne uporabnike Linux sistemov, smo pripravili dve delavnici, ki vam bosta zagotovili vsa potrebna znanja za to, da boste sami inštalirali, implementirali in upravljali datotečni in web strežnik.

SAMBA Linux datotečni strežnik za Windows kliente

- Linux in Windows (tm) okolje
- Instalacija
- Osnovna konfiguracija SAMBE
- Zagotavljanje varnosti
- Konfiguracija strežnika za posamezne servise
- Uporabniške skupine, uporabniški profili in domene
- Praktični primeri

Termin: 3.-5. maj, 7.-9. junij

WEB strežnik apache

- Instalacija
- Konfiguracija
- Moduli
- Varnost
- Skripte

Termin: 26.-28. maj, 28.-30 junij

Tečaja trajata po 21 učnih ur (3 dni).

Zjutraj me prav prijetno pogreje. Pa ne hladno ponedeljkovo jutro. Tudi kavica, ki pridiši okoli vogala, ne. Vzrok je seveda v »zalegi«, ki se je cel konec tedna zbirala v elektronskem poštnem nabiralniku in mi skuša dopovedati, da na vsak način potrebujem Viagra, denarno posojilo, centimeter ali dva več, pa tudi kakšna ugodna hipoteka bi mi prav prišla. Pa saj vse skupaj ni nič novega, iste oglase v različnih preoblekah gledam že vrsto let. Vendar se mi kaj hitro lahko zgodi, da bom med brisanjem pomotoma pobrisal še kaj takega, česar ne bi hotel.

Kot se je to dogajalo z »analogno« pošto, poštними nabiralniki in reklamami, ko so kompletne vsebine nabiralnikov romale v prav v ta namen postavljen koš v veži. Če je bila vmes še kakšna položnica, obvestilo o zadržku na loteriji? ali pa samo obvestilo o sestanku hišnega sveta, se je situacija seveda zakomplicirala. ATRP nalepka je stanje hišnih nabiralnikov malo normalizirala, na kar pa v digitalnem okolju seveda ne morem računati. Naslov, na katerega mi prihaja večina neželjene pošte, je v uporabi približno 10 let, in glede na to, da sem ga uporabljal za prijavo na raznorazne storitve in mailing liste, spama pravzaprav sploh ni veliko. Vendar je to povsem osebna izkušnja, kajti če se na primer elektronsko najavim babici na marelične cmoke, pa bi imela ona v svojem predalu podobno stanje kot jaz to jutro, si kaj lahko zamislim situacijo, v kateri ostanem brez cmokov. Da sploh ne omenjam vznemirjanja ob eksplicitnih vsebinah, ki se znajo pojaviti v taki pošti.

»SPAM«a se najlažje ubranimo tako, da skrbno pazimo na svoj elektronski naslov. Ne oglašujemo ga na spletni strani, ne objavljamo ga na IRCu, USENETu in podobnih klepetalno-dopisovalnih servisih, ne prijavljamo se na sumljive spletne storitve

ipd. Ker pa je življenje na spletu brez elektronskega naslova otežkočeno, če že ne nemogoče, si bomo kaj kmalu omislili dodaten, »dežurni« e-naslov. Zanimivo storitev nam ponujajo na <http://www.spamgourmet.com>, kjer lahko dobimo začasni e-naslov z omejenim številom posredovanj prispelne pošte. Pri spletnih storitvah, ki ob prijavi zahtevajo naš naslov, se je dobro pozanimati, če se lahko od njih tudi odjavimo. Ker pa nam naslov lahko »ukradejo« tudi brez naše vednosti (glej http://www.eff.org/Privacy/Marketing/web_bug.html), bomo enkrat spet prišli do točke, ko bomo morali ukrepati. Naj bo to z brisanjem pošte, protestiranjem pri pošiljatelju, oz. Njegovem ISP, uporabi servisa SpamCop (<http://www.spamcop.com/>), prijavi tržnemu inšpektoratu (tirs.info@gov.si; avtomatizirano pošiljanje nenaročenih sporočil je sedaj tudi v Sloveniji drag prekršek),

kot tudi z preventivnimi ukrepi kot so blokiranje pošte iz določenega vira (<http://www.dnsbl.org/>, <http://www.spamhaus.org/>, <http://najbl.org/>) in čiščenjem poštnih predalov s pomočjo filtrov in programov

katerih pregled si lahko ogledate na <http://www.spamfilterreview.com/> in http://email.about.com/cs/winspamreviews/tp/free_spam.htm. Sam trenutno preizkušam SpamBullya, ki mi po tednu dni učenja iz

primerov zna odstraniti približno 80% vseh neželenih reklamnih sporočil, v tem času pa mi je za spam označil samo 2 sporočili, ki to nista bili. Spam filtri so namreč zelo odvisni od človeka, ki jih nastavlja, saj je sporočilo, ki je za nekoga spam, za nekoga drugega povsem legalno poslovno obvestilo ipd.

Aleš Lipušček
ales.lipuscek@kompas-xnet.si

Poleg izobraževalnih programov vam lahko z našimi vrhunskimi strokovnjaki zagotovimo še naslednje storitve:

Administracija in pomoč Če v svojem podjetju nimate kadra, ki bi lahko skrbel za nemoteno delovanje strojne in programske opreme, lahko tovrsten nadzor prepustite nam. Naši sistemski inženirji (Microsoft Certified System Engineer) so tehnično odlično usposobljeni, da vam lahko zagotovijo strokovno administracijo strežnikov in delovnih postaj z Microsoftovo programsko opremo.

Razvoj Od leta 2000 naprej se naše podjetje vse večkrat poda tudi v razvoj sodobnih programskih rešitev za naše stranke, ki nam zaradi dobrih izkušenj na drugih področjih sodelovanja vse večkrat zaupajo modernizacijo ali razvoj svojih poslovnih rešitev.

Xnet trgovina S svojimi poslovnimi partnerji (kupci in / ali dobavitelji) lahko kontaktirate kar preko spleta. S tem pridobite dvojno: s pomočjo sodobne tehnologije (aplikacija je razvita v .NET okolju) predstavljate svoje izdelke in storitve na trgu, hkrati pa lahko tudi sprejemate ali oddajate naročila. Potrebujete samo še ustrezen vmesnik do vaše poslovne aplikacije, pa so naročila lahko že sprejeta v nadaljnjo obdelavo.

Xnet Portal je aplikacija s katero objavljate informacije in dokumente na spletu. S pomočjo modula za administracijo lahko določate nivo zaupnosti posameznih skupin dokumentov. Deluje lahko tako na internetu kot intranetu.

Pokličite za podrobnejša pojasnila in neobvezujočo predstavitev.

Poskrbite za varnost v vašem podjetju!

Kriptografija in podpora v .NET Framework
Termin: 16. April, 7 ur

SREČNI NAGRAJENCI

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje v nagradni igri, kjer smo vas spraševali kako se imenuje programski jezik, ki ga podpira novi Office 2003. Pravilni odgovor je XML.

Žreb pa je nagrade razdelil takole:

1. nagrada (bon v vrednosti 15.000,00 SIT)
Martin Celin
2. nagrada (bon v vrednosti 10.000,00 SIT)
Marjan Poličar
3. nagrada (bon v vrednosti 10.000,00 SIT)
Bojan Zevnik

Vsi nagrajenci bodo o izidu žrebanja obveščeni po pošti.

ČESTITAMO!!

NAGRADNO VPRAŠANJE

Kateri trije naši predavatelji bodo predavali na NT konferenci?

Odgovore na nagradno vprašanje nam pošljite najpozneje do 30.4.2004. Prosimo vas da na odgovore napišete podjetje, ime, priimek ter naslov.

Pomagajte PiKI na pravi naslov

Zavedamo se, da imamo v svoji bazi kar veliko napačnih naslovov, saj se je veliko podjetij in ustanov preimenovalo, spremenila so se imena ulic, nekaterih vaših sodelavcev tudi ni več.

Pomagajte PiKI, da pride v roke vam, ki jo radi preberete. Pokličite nas in nam sporočite pravilne podatke, seveda pa lahko spremembe naslova sporočite tudi po elektronski pošti.

Za pomoč se vam toplo zahvaljujemo!

Iz sveta znamk Pošte Slovenije

Pošta Slovenije je zopet izdala nove znamke.

Več informacij si oglejte na spletni straneh "Svet znamk" na naslovu:

<http://www.posta.si/Namizje.aspx?tabid=210>

KOLOFON

Izdaja:

KOMPAS Xnet

Pražakova 4

1514 Ljubljana

Tel: 01 2344-394

Fax: 01 2318-687

Info@kompas-xnet.si

www.kompas-xnet.si

Direktorica:

Branka Slinkar

Glavni urednik in

oblikovalec:

Jernej Oprešnik

Pomočniki glavnega urednika:

Janja Levstek,

Gregor Šuster,

Peter Kobe,

Janez Strojman,

Jure Vizjak,

Dušan Zupančič,

Uroš Žunič,

Jože Markič,

Aleš Lipušček.

Vedno lepša

Janja, Pero

Postaja filozof

Jože

Vodi ga

Aleš

Polaga izpite

Dušan

Uči se telefonirat

Šuster

Access Expert

Uroš

Išče se

Programerka Alenka